

עדכתי וחיברתי בס"ד
בחסד ה' עלי הצב"י
נדיה אטון הי"ו

"למען ידעו דורותיכם..."

זמני שבת פרשת האזינו וחג סוכות

נץ החמה (תחילת זמן נטילת
לולב לכתחילה): 6:42
שקיעה: 18:19
צאת הכוכבים: 18:33
יום המישי י"ז תשרי
ב' דחול המועד
עלות השחר: 5:26
נץ החמה (תחילת זמן נטילת
לולב לכתחילה): 6:42
שקיעה: 18:18
צאת הכוכבים: 18:32

יום שלישי חג סוכות
עלות השחר: 5:25
נץ החמה (תחילת זמן נטילת
לולב לכתחילה): 6:41
שקיעה: 18:20
צאת הכוכבים: 18:34
צאת החג: 18:51
ר"ת: 19:32
יום רביעי ט"ז תשרי
א' דחול המועד
עלות השחר: 5:26

יום שישי י"א תשרי
כניסת שבת: 18:05
יום שבת פרשת האזינו
יציאת שבת: 18:55
ר"ת: 19:36
יום שני י"ד תשרי
ערב חג סוכות
כניסת החג: 18:01
צאת הכוכבים: 18:36
(אכילת כזית פת בסוכה מדרוריתא)

הזמנים לפי אופק באר שבע

אתר אור הנר

לכל קוראי עלון אור הנר היקרים,
בס"ד זיכנו ה' יתברך להקים את אתר "אור הנר".
אתר אור הנר נועד להיות שליו נאמן להפצת תורה
ויראה, להאיר את אור הנשמה האלוהית המפעם בכל
יהודי ויהודייה. באתר מתנגנים זה לצד זה שיעורים
עמוקים ונשגבים במרחבי התורה - בהלכה, באגדה,
במוסר, בפרשת השבוע, ובדברי חז"ל.
מידי שבוע נוספים תכנים חדשים:

שיעורים, מאמרים, סרטונים - המעוררים את הלב
ומרחיבים את הדעת.
מצורף בזה קוד QR סרקו את הברקוד ותקבלו את
כל השיעורים הסרטונים והעלונים.
יהי רצון שנוכה לבנין בית מקדשנו ולעלות לרגל
בשלוש פעמי רגלינו אמן,
בברכת חג סוכות שמות.

- ג דבר העורך
- ד פרשת האזינו
- ו הלכות חג סוכות
- ז הלכות חול המועד
- יב שבעת האושפיון
- יד תפילות לחג סוכות
- טז

דבר העורך

הכנה לסוכות

למרות הפחד והמציאות המרה הם לא דיברו על המלחמה ונוראותיה אלא במעלות החג ובמצוותיו.

באותם ימים פעלו הנאצים לדיכוי הרוח היהודית, בשאיפה להשפיל את היהודים ולהפוך אותם לכנועים ונעדרי כבוד עצמי. אחד האמצעים לכך היה השפלת הרבנים. הם ידעו כי הרבנים נוסכים כוח בעם ומחזקים את רוחו, ולכן ביקשו לפגוע בהם תחילה.

כך קרה, שבדיוק באותו לילה ראשון של חג הסוכות, באו הנאצים באמצע הלילה לבית הרב אגב השמעת קללות והכאה על הדלת בקתות הרובים. כשנפתחה הדלת בידי הרבנית המפוחדת הם פשטו על הבית וערכו חיפוש מדוקדק בכל פינה, בעודם מכים את בני הבית. כל אותה עת עמדה הרבנית כמאובנת. כשלא מצאו את מבוקשם, הצמיד אחד החיילים את קנה אקדחו אל בין עיניה ואמר: "אמרי מיד היכן הרב, ולא...". בקושי הצליחה הרבנית להתעשת ולהוציא מפיה את המילים: "הוא נעלם בעת ההפצצות". ההסבר התקבל על דעתם של המרצחים, שכן בעת ההפצצות נעלמו עקבותיהם של רבים. הגרמנים רשמו בפנקס התושבים "הרב נעלם", ופירוש הדבר מבחינתם היה שלא יבוא לחפשו עוד. באותה שעה ישב הרב בסוכה עם תלמידיו. הוא שמע את הצעקות וההמולה, אך לא ידע שמדובר בביתו. רק למחרת, כאשר שב לביתו, סיפרה לו אשתו על הנס שאירע לו ולהם באותו לילה.

לאחר דרך ארוכה הצליח להינצל מציפורני הנאצים ולהגיע בשלום לארץ הקודש. הוא החליט כי בכל שנה ושנה יעשה זכר והודיה לנס שאירע, ויזכיר לעצמו כיצד אפשר לקיים את מצוות שמחת החג בשלמותה גם בסוכה חשוכה, שאין בה אור ומרכיבי שמחה אחרים. בסיום סיפורו המופלא אמר הרב שלמה דוד כהנא את דברי רבי מאיר מפרמישלאן על דברי המשנה "המצטער פטור מן הסוכה" - "מי שנמצא בצרה ומצטער, הסוכה פטורה ומצילה אותו מכל צער...".

יהי רצון שנדע לנצל ימים אלו לקדושה ולשמחה אמיתית אמון, בברכת שבת שלום וחג סוכות שמח.

בתחילת שנת ה'ת"ש כבשה גרמניה את פולין בהפצצות כבדות, שהותירו חורבות בערי פולין ובעיקר בוורשה. בהתקרב חג הסוכות ידע הרב ששימש כרב בוורשה, כי הפעם לא יוכל להדר בסוכה ובמצוות ארבעת המינים. לא היו בנמצא לולבים, הדסים וערבות. רק אתרוג אחד נמצא בידי ר' משולם קמינר, הממונה על בית העלמין בוורשה.

הקמת סוכה הייתה בלתי אפשרית. אומנם במחסן ביתו של הרב היו שמורים הקרשים והדפנות לסוכה, אולם הקמתה הייתה כרוכה בפיקוח נפש ממש. הנאצים צמאי הדם סבבו ברחובות, וכל סממן יהודי עלול היה להגביר את תאבונם לעשות שפטים בבית וביושביו.

עם כל זאת, לא רצה הרב שלמה דוד לוותר על המצווה החביבה עליו כל כך. בימים שלפני החג שוטט באזור, כדי לאתר פינה חבויה באחת החצרות, שבה יוכל להקים את סוכתו. לבסוף מצא פינה כזאת בחצר הבית השלישי שליד ביתו. בעזרת תלמידיו הוציא בשקט ממחסן ביתו את הקורות והדפנות, העמיד את הסוכה על תילה וסביבה תלה בגדים וסדינים רטובים, כדי שייראה כאילו נתלו לייבוש. בהגיע ליל החג נכנס הרב בחשאי לסוכתו החשוכה עם שניים מתלמידיו, ערך קידוש על שתי פרוסות לחם ושוחח בלחש בדברי תורה. מעדני חג וקישוטים לא היו בסוכה, אולם את ליבו של הרב הציפה שמחה עילאית על הזכות שעלתה בידו לקיים את המצווה כהלכתה. וכדי שלא לעורר את חשדם של הנאצים, ששוטטו בכל פינה, נשארו הרב ותלמידיו בסוכה במשך כל הלילה.

אי"ה בסיעתא דשמיא, ביום שני בערב נזכה כולנו להיכנס לסוכה הקדושה.

הסוכה הקדושה, שרבות הפליגו חז"ל במעלתה שהקב"ה כבדו ובעצמו יורד עם כל השבעה אושפיזין ונכנס איתנו לסוכה.

אמר הרב הקדוש מראפשיץ זי"ע (ליקוטים לסוכות וה"ר ד"ה כל), שהמקיים מצות סוכה זוכה לאריכות ימים, ורמזו בפסוק 'כל האזרח בישראל ישבו בסוכות', תיבת 'אזרח' עולה בגימטריא 'גבורה' (216), שהבטיח השי"ת, שכל היושבים בסוכה יהיו אזרחים וזקנים, ולכן אזרח בגימטריא 'גבורה', שיגיע לגבורות, כמו שכתוב (תהלים צ י) 'ואם בגבורות שמונים שנה'.

כתב ב'כף החיים' (סימן תרכ"ו) בשם ה'יפה ללב' (ח"ה אות ג) 'מי שזהיר במצות סוכה, לעשותה כתיקונה, מובטח לו שלא יהיה מריבה בתוך ביתו כל אותה שנה'.

ומובא בחז"ל מי שזוכה לקיים מצוות סוכה זוכה להינצל מכל פגע רע.

רואים אנו כמה גדולה מעלתה של הסוכה עד כדי ששומרת מכל דברים רעים. והחכם עיניו בראשו וינצל כל רגע ורגע שיכול וישב בסוכה כל שבעת הימים ויזכה לחסות תחת כנפי השכינה.

מסופר על הרב שלמה דוד כהנא שרבים נהגו להיכנס לסוכתו בדרכם לכותל המערבי, להתבשם שם בדברי תורה ושמחה ולהמשיך הלאה. רבות התאמץ הרב בקיום מצוות סוכה. הוא החל לבנותה בעזרת תלמידיו מיד במוצאי יום כיפורים. תמיד דאג שתהיה גדולה ורחבת ידיים, כדי להכיל את האורחים הרבים. צאצאיו הצעירים היו שוקדים במרץ עד כניסת החג לייפות את הסוכה ולקשטה בכל מיני פאר והדר. מנהג מוזר אחד נהג הרב. בשעה שכל סוכות העיר היו מוארות בליל החג, סוכתו הייתה תמיד חשוכה. הסעודה נערכה בשמחה גדולה, אך לאור נרות בלבד, וכאשר כבו הנרות הוסיף הרב לשבת בסוכה בחשיכה מוחלטת עם תלמידיו ולעסוק בדברי תורה כל הלילה. באחד מימי הסוכות הואיל הרב לספר על פשר מנהגו המוזר.

הימים ימי מלחמת העולם השנייה.

דבר תורה לסעודה שניה

אור החיים הקדוש

כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, יפרוש כנפיו יקחהו, ישאהו על אברתו"

האור החיים הקדוש, מפרש פסוק זה באופן הבא: כשישראל עוברים רצונו אין בעל הדין נוגע בנפשות תחילה אלא מתחיל להעירו בנגעי בתים, אחר כך בנגעי בגדים וכו', והוא מאמר "כנשר יעיר קנו", כמו כן ה' מעורר בניו כפי היכולת שיוכלו לעמוד, כאומרים ז"ל שאין ה' מנסה האדם, אלא בשיעור שיכול לסבול.

בפירוש הראשון, התכוין אור החיים הקדוש, שהנשר אינו מעיר את הגוזלים אלא את הקן, גם הקב"ה מעיר בנגעי בתים, ולא באדם עצמו, והקן דומה לבית, מכיוון שהקב"ה רוצה לעורר תשומת ליבם של עם ישראל לחזור בתשובה לכן הוא נותן נגע בבית.

הפירוש השני, הוא הניסיון של האדם שבוראו מנסהו, הוא לפי יכולת הסבל שלו, ועל כן, כנשר יעיר קנו, שאינו מעוררם בבית אחת אלא באופן שיוכלו לשאתו, וכאן מדובר גם בצדיק, שהקב"ה מנסהו לפי יכולתו. (ישושים ותרומים על אור החיים הקדוש)

דבר תורה לסעודה ראשונה

"חג הסכת תעשה לך שבעת ימים... כי יברכך ה' אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך"

הצדיק רבי ישראל מצ'ורטקוב דרש פעם בפני קהל חסידים: בימים הנוראים - בראש השנה וביום הכיפורים - נעתר הקדוש ברוך הוא לתפילותינו ומשפיע על ישראל טובה וברכה בכל תחומי הגשמיות, הדרושים לבשר ודם בעולם הזה. אולם השטן המקטרג נזעק להפריע להחלטה זו של הבורא בטענה, שיעקב ועשיו כבר חילקו ביניהם את העולמות: ובהתאם לחלוקה זו העולם הזה שייך רק לבני עשו, כי ליעקב ולבניו ניתן העולם הבא! כדי להחליש קיטרוג זה של השטן על ישראל, ציוונו הבורא יתברך לצאת אחרי הימים הנוראים מדירת קבע ולדור שבעה ימים בדירת עראי: ובכך אנו מגלים לעיני הכל שקיינינו העולם הזה טפלים בעינינו. כיון שכך משתתק גם השטן המקטרג, לפי שסבור שאין ראוי לערער על קנייני העולם הזה, שאינם יציבים וקבועים. על השתקה זו של השטן המקטרג רומזת התורה בסוף פרשת "ראה": "חג הסוכות תעשה לך וגו', כי יברכך ה' אלקיך...". על ידי קיום מצוות סוכה כדת וכדין נעלם הקטרוג של השטן על בני ישראל, וכך אנו זוכים לברכת ה' בכל ענייני הגשמיות בעולם הזה.

דבר תורה לסעודה רביעית

האתרוג

בין המצוות העיקריות בחג הסוכות הם ארבעת המינים, והחשוב שבהם הוא האתרוג הרומז ללב.

מובא מפי הבעל שם טוב הקדוש: בכל מצווה חשוב שתהא כונה לשמים.

לכן צריכים ליטול אתרוג מהודר כדי לקיים דברי חז"ל: "התנאה לפניו (לפני ה') במצוות", ולא לשם התהדרות והתפארות אישית.

ורמז לדבר: "אתרג" = ראשי תיבות -

"אל תבואני רגל גאווה" (תהלים ל"ז י"ב).

כאילו האתרוג מתחנן לפני בעליו: אל תיקחני לשם גאווה, אלא לשם שמים!

ועוד אומרים חכמים: שקולה מצות ארבעה מינים כנגד כל תרי"ג המצוות שבתורה.

ורמז לדבר: "אתרוג" בגמטריא - שש מאות ועשר, ובצירוף שלושת המינים האחרים מגיעים לשש מאות ושלוש עשרה, כמניין אותיות תרי"ג. (פרפראות לתורה)

דבר תורה לסעודה שלישית

"יערוף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי"

דברי התורה, על כל חלקיה נמשלים ל"מטר" ול"טל". חלק ה"סוד" דומה למטר: לפעמים אנו מבקשים מטר, ולפעמים, בימות הקיץ, אין לנו צורך בו - כך גם העסק בתורת הנסתר, סודות יש לגלות רק למי שראוי ומוכשר לכך, הסוד אינו נחלת הכלל. בסודות התורה יש לדרוש רק בפני אנשים מהוגנים, ובעלי השגה ודעת, אבל לאנשים פשוטים שאינם יראי חטא, ואין דעתם מיושבת עליהם, יש להסתיר את ה"סוד". אולם חלק ה"פשט" דומה לטל: הוא יורד תמיד מידי יום ביומו, ובכל ימות השנה אנו מבקשים על הורדת טל מהשמים, ללא הפסק. הוא הדין לגבי הפשט שבתורה, אשר הוא שווה לכל אדם מישאל, שעל זה אמרו "כתר תורה מונח בקרן זוית כל הרוצה ליטול יבוא ויטול" (יומא ע"ב) - וגם אין בו זמנים חלוקים, לעולם יש לנו לעסוק בתורה. וכנגד זה אמר: "יערוף כמטר לקחי", חלק הסוד שבתורה ירד כמו המטר, אמנם לגבי חלק הפשט 'תזל כטל אמרתי'. הפשט שבתורה הוא מה שנאמר בצורה גלויה ומפורשת למשה רבינו, ונכתב בתורה. ולכן נקראת "אמרתי" - מה שאמרתי לכם בפירוש - אולם חלק הסוד הוא נסתר ורמוז בתורה, ועל כך דרושה התבוננות נפשית והעמקה שכלית להוציא מתוך הדברים את הסודות הגנוזים בה, ולכן קרוי 'לקחי'.

לברכה והצלחה

אלג'דיה
בת מרים
מרדים (מידי)
בת רות

לזיווג האו

שירה
בת ציפורה

למנוח שלם ברחמי

שרה בת לאורה
ינית בת רחל
שמעון בן מרדכי
תנצבה

למנוח שלם ברחמי

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (ה"ד)
תנצבה

למנוח שלם ברחמי

מישל בת רחל
אסתר בת לאה
חנה בת חפסה
אורית אילנית
בת לאה
תנצבה

דיון משפחתי עם הרב יצחק זילברשטיין

שו"ת עם הרה"ג הרב אורן נזרית

שו"ת עם הרה"ג הרב בנימין חותה

תזכורות לחג סוכות מפי הרב אורן נזרית שליט"א

- ראוי להראות או לשאול תלמיד חכם אם סוכתו כשרה.
- ראוי לשלם ארבעת המינים קודם כניסת החג.
- יש להתנות על נוי הסוכה וכן על האוכלים שתולה שיוכל להשתמש בהם מתי שירצה ואינו מסיח דעת מהם כל בין השמשות של כניסת החג.
- ראוי להזמין אורחים בחג הסוכות שיהא חלק האושפיזין לאורחים או להפריש קודם החג סכום עבור כל יום ולחלק המעות קודם החג.
- בלילה הראשון של חג הסוכות חובה מהתורה לגברים לאכול כזית (27 גרם) פת בסוכה, ויש לכוון שמקיים בזה מצות עשה מהתורה, ועוד שהוא גם בטעם המצוה שהיא זכר לענני כבוד שהקיף אותם השם יתברך במדבר לבל יכם שמש ושרב.
- נכון לכוון כוונות אלו במשך כל כניסה לסוכה בחג, וראוי לתלות תזכורת בכניסה לסוכה שהוא מקיים בישיבתו בסוכה מצות עשה וגם בטעם המצוה.
- בברכת מועדים לשמחה הרב אורן נזרית.

בעל תשובה יקר ממנהטן שבניו יורק גר בקומה השנייה בבנין בן עשרים קומות(!!), ולאחר יום הכפרים החליט לבנות לעצמו סכה בִּאֲחַת הפנות של חזית הבנין. לאחר שִׁטְרַח רבות, והשלים את הקמת הסכה, הופיעו פתאום פקחי העירייה, עוטים ארשת חמורת סבר, והודיעו: "אתה מקבל מיד קנס פספי גבוה, בגין העמדת המבנה הלא-חקי הזה בשטח צבורי, ואנו פוקדים עליך לסלק לאלתר את ה"בִּקְתָּה" הזו שמהנה מטְרַד לְדַרְי הבנין, ומעכירה את הסביבה...". האיש פרק בדמעות את הסכה, תוף כְּדִי שְׁהוֹדֵעַ אֶת מִחוּ - היכן בְּכָל זאת אוכל לבנות סכה?...

האִפְשָׁרוֹת הַרְלוֹנִטִית הַיְחִידָה שְׁנוֹתָרָה, הִיְתָה לִבְנוֹת סְכָה בְּקוֹמַת הַגֶּג שֶׁמַּעַל הַקּוֹמָה הָאֲחֵרוֹנָה בִּבְנֵי. הַיְהוּדִי פָנָה אִפּוֹא לְגוֹי שֶׁגָּר בְּקוֹמָה הָעֶשְׂרִים. "רָאָה נָא - הַגִּבִּי הַגּוֹי - אֲנִי אִישׁ עֶסְקִים, וּמִתְעַסֵּק בְּעֶקֶר בְּהִשְׁפָּרַת דִּירוֹת וּנְכָסִים. הִבָּה נִדְבָר כְּפִי שֶׁמִּדְבָּרִים בְּעֶסְקִים; אֲנִי מוֹכֵן לְהִשְׁפִּיר לָךְ אֶת הַגֶּג כְּלוֹ לְמִשְׁוֹף מִי הַחֵג, תְּמוֹנֶת סָכּוֹם סְמָלִי שֶׁל שְׁבַע מֵאוֹת דּוֹלָר!". הַיְהוּדִי הַחֲלִיט בְּלִבּוֹ - אִם עֲבוֹר הַמִּצְוָה הַיְקָרָה עָלֶי לְהוֹצִיא אֶת הַהוֹצָאָה הַזֶּה, אֶעֱשֶׂה זֶה בְּשִׁמְחָה, כְּדִי לִקְנֹס רָצוֹן בּוֹרְאִי! הוּא הוֹצִיא אֶת הַסָּכּוֹם, וְעָמַד לְמִסְרֹו לְשִׁכְנוֹ, אֲלָא שָׁכָא, הַגִּיעָה דְרִישָׁה נּוֹסֶפֶת מִצַּד הַמִּשְׁפִּיר הַגּוֹי - "כֹּאִישׁ עֶסְקִים מְסָדֵר וְשִׁקּוּל, אֲנִי נוֹהֵג לַעֲרֹךְ בְּכָל עֶסְקָה חוֹזָה רִשְׁמִי אֶף וְרַק אֶצֶל עוֹרֵף דִּין מְסָמָה...".

בְּלִית בְּרִירָה נִגַּשׁ עִמּוֹ הַיְהוּדִי לְעוֹרֵף דִּין, וְהִלָּה עָרַף עֲבוֹרֵם חוֹזָה שְׁכִירוֹת פּוֹרְמָאֵלִי. הַיְהוּדִי שָׁלַם לְעוֹרֵף הַדִּין, וְגַם כָּאֵן חִזַּק אֶת לִבּוֹ - מִמִּצְוָה לְעוֹלָם לֹא מִפְסִידִים, אִם נִאֲלָצְתִי הוֹצִיא סָכּוֹמִים כֹּה רַבִּים עֲבוֹר מִצְוֹת סְכָה, בּוֹדָאִי שֶׁהוּא נִסְיוֹן מְשֻׁמִּים, אֶעֱמּוֹד בִּסְ"ד בְּכָל הַמִּשְׁוֹכוֹת כְּדִי לִקְנֹס אֶת מִצְוֹת סְכָה.

לְאַחַר שֶׁקָּבַל סוֹף סוֹף אֶת מִפְתָּח הַגֶּג לִידּוֹ, הִבְחִין בְּשִׁקִּית שֶׁנִּפְלָה מִתּוֹךְ חֲלָל צִנּוֹר. נִכַּר הִיָּה כִּי הַשִּׁקִּית הַטְּמָנָה מִתַּחַת לַעֲרֻמַּת הַפְּרוֹזִלִּים הַגְּבוּהָה, בְּתוֹכָהּ צִנּוֹר בְּרוֹזֵל. הַשִּׁקִּית הִיְתָה קְשׁוּרָה הֵיטֵב, וּבְתוֹכָהּ הוֹנְחָה חֲבִילָה סְגוּרָה. הַיְהוּדִי הִתִּיר אֶת קֶשֶׁר הַשִּׁקִּית, פָּתַח אֶת הַחֲבִילָה, וְנִדְהָם לְגִלּוֹת שֶׁ...הַחֲבִילָה הַכִּילָה אֲבָנֵי יְהוֹלָמוֹם גְּדוֹלִים וְנוֹצְצִים; מִדְּעֵנּוּ הֵנוּ יְהוּדִי טוֹב וְיִשְׂרָאֵל, וְבוֹ בְּמִקּוֹם מִהַר לְגִשָּׁת לְתַחֲנוֹת הַמִּשְׁטָרָה הַמְּקוּמוֹתִי. חֵג הַסְּפּוֹת עָבַר עַל הַיְהוּדִי שֶׁלֵּנוּ בְּהִתְרוֹמָמוֹת רוּחַ וּבְשִׁמְחָה, וְהִנֵּה, בְּמוֹצָאֵי שְׁמִחַת תּוֹרָה, מִתְקַבֵּל שִׁיחַת טֶלְפוֹן בְּבֵיתוֹ. עַל הַקּוֹ הִיָּה פָקִיד הַמִּשְׁטָרָה. "הָאֲבָנִים הַיְקָרוֹת שֶׁמִּצָּאָתָּה, נִגְנְבוּ מִסּוּחַר יְהוֹלָמוֹם (נִכְרִי). הוּא מֵת עֲרִירִי. הַחֵק בְּמִדְיָנְתוֹ קוֹבַע - שְׂאֵם מֵאֲבַד הָאֲבָדָה כְּבָר אֵינוֹ קָם - אֲנִי מְשִׁיב הָאֲבָדָה זֹכֶרָה בָּהּ. אֲשֶׁר עַל כֵּן - תִּקְבַּל לִידָד בְּחֻזָּרָה אֶת מִלּוֹא הַחֲבִילָה שֶׁמִּסְרָתָּ לָנוּ...". דְּבַר הַזִּכָּיָה בִּיהוֹלָמוֹם, שֶׁשְׁוִים הַסְּתַפֵּם בְּהוֹן רֵב, הַגִּיעַ לְאֲזֵנוֹ שֶׁל הַשֶּׁכֶּר הַנִּכְרִי, בַּעַל הַגֶּג. הִלָּה מִהַר לְפָנוֹת אֶל הַיְהוּדִי וְתַבַּע לְקַבֵּל לִידְיוֹ אֶת הַיְהוֹלָמוֹם - "הִלָּא מִצָּאָתָּם בְּרִשְׁוֹתֵי, וְאֲנִי זָכִיתִי בָהֶם!".

הַיְהוּדִי סָרַב לְקַבֵּל אֶת טַעֲנוֹת הַהֶבֶל שֶׁל הַגּוֹי, וּמִשְׁפָּה, תִּבְעוּ הַגּוֹי לְבֵית הַמִּשְׁפָּט. הַשּׁוֹפֵט פָּנָה אֶל הַנִּתְבָּע וְשָׁאֵל אִם יֵשׁ לוֹ מָה לוֹמַר לְהַגְנוֹתוֹ, וְהַיְהוּדִי עָנָה: "לֹא רַק שֶׁהִיְתָה לִי רִשְׁוֹת לְהַכְנִס לָגֶג, הוּא גַם הִיָּה שְׁכֹר לִי מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם...". וְכֵאֵן, שֶׁלֶף מִדְּעֵנּוּ מִכִּסּ חֲלִיפָתוֹ אֶת חוֹזָה הַשְׁכִּירוֹת, אֶת אוֹתוֹ חוֹזָה מוֹדֵר, שֶׁהַמִּשְׁפִּיר הָעָרֵל הִתְעַשָּׂש כָּל כֶּף לְעָרְכוֹ...

הלכות חג סוכות
שאלה: האם סוכה מתנפחת כשרה למצות ישיבה בסוכה.

תשובה: אם עומדת יציבה וחזקה כשרה למצות ישיבה בסוכה.

שאלה: האם מותר לעשות על האש במנגל בסוכה וכן לבשל בסוכה או להעמיד קומקום חשמלי לשתייה חמה.

תשובה: מנגל על האש אסור בסוכה. וכן בישול בסיר בסוכה אסור. אבל קומקום חשמלי לעשות שתייה חמה מותר.

שאלה: קנה אתרוג ברמת כשרות של "כשר לברכה" (שמחירו יותר זול משאר האתרוגים המהודרים) בקופסה סגורה והופתע לאחר בדיקה על ידי כמה רבנים שהאתרוג מהודר בתכלית ההידור האם חייב להחזירו למוכר תשובה: אין חשש בזה כלל ואין צריך להחזירו למוכר.

שאלה: האם מותר להיות בסוכה עם מכנסיים קצרים, או משום שהיא קדושה אסור (כמו שאסור להתפלל עם מכנסיים קצרים). תשובה: מותר הדבר שתשבו כעין תדורו צריך וכמו שבביתו הולך כך אף בסוכה כן.

שאלה: המקבל ארבעת המינים מאדם אחר בחינם האם יש בעיה בזה ומה עליו לעשות.

תשובה: מעיקר הדין אין חשש בזה ועל פי הסוד לא טוב הדבר ולכן לא יקח בחינם אלא יתן סכום סימלי לפחות ויאמר לנותן שימכור לו את ארבעת המינים תמורת מחיר סימלי זה.

לדפואה שרימה

דודית
בת עמליה
יצחק בן חנה
שמעון יעקב
בן סולטנה

לכרבה זה הצלחה

חיים לוי זב"ב
דון רבקה
הודיה לוי
אלמוג לוי
בן שזלמית

לכרבה זה הצלחה

מרדכי ויפה
מזרנו זב"ב
ליאור ושיר
מזרנו

לדפואה שרימה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מירה מרים
בת רחל

לדפואה שרימה

יוליה בת לדיסה
דוד בן טטיאנה
סולטנה
בת פרחא

הכנות ותזכורות חשובות לחג

* יש לשמח את הנשים בבגדים ותכשיטים נאים. ואת הקטנים בראוי להם, במגדנות וממתקים לכבוד הרגל.
* ראוי להראות או לשאול תלמיד חכם אם סוכתו כשרה ראוי לשלם ארבעת המינים קודם כניסת החג.
* אופן אגידת הלולב: יניח הלולב והשדרה כלפי מעלה, הדס אחד בצד ימין, הדס שני בצד שמאל, והדס שלישי במרכז ונוטה לצד ימין, ערבה אחת מימין ההדס וערבה שניה משמאל ההדס.
* בקשירת הלולב צריך להקפיד בג' דברים: א. ששדרת הלולב תהיה יותר גבוהה מההדס והערבה טפח. ב. שההדס יהיה יותר גבוה מהערבה. ג. שהערבה תהיה חבויה קצת בתוך ההדס.

* יש להתנות על נויי הסוכה וכן על האוכלים שתולה שיוכל להשתמש בהם מתי שירצה ואינו מסיח דעת מהם כל בין השמשות של כניסת החג.
* ראוי להזמין אורחים בחג הסוכות שיהא חלק האושפזין לאורחים או להפריש קודם החג סכום עבור כל יום ולחלק המעות קודם החג.

* כל דבר שהוקצה למצותו אסור להשתמש בו מכוח קדושתו. הסוכה כולה מצווה אחת גדולה ולכן חלה קדושה על: עצי הסכך, עצי הדפנות, נוי הסוכה, פירות התלויים בסוכה, ולכן אסור להשתמש בהם כל שבעת ימי החג, ואפילו נפלו מעצמם אסור.

* אדם החפץ להנות ולהשתמש בנוי הסוכה בכל ימי החג, יכול לעשות תנאי קודם כניסת החג בשביל שלא תחול קדושה על נוי הסוכה, ויהיה מותר לו להשתמש בנוי הסוכה כל ימי החג, יאמר קודם כניסת החג: "אני מתנה עליהם לאכלם וליהנות מהם בכל עת שאחפוץ אף בימי החג".

יום שני י"ד תשרי ערב חג סוכות

סעודת קבע אחר שעה עשירית

הואיל ומצווה לאכול את כזית הפת שבסוכה בתיאבון, לפיכך לא יאכל פת בערב חג הסוכות משעה עשירית ומעלה, כדי שיוכל לאכול הכזית פת לתיאבון.

יום שני בערב

ליל יום טוב ראשון של סוכות

הדלקת נרות בסוכה

מצווה להדליק נרות של יום טוב בסוכה, ולאכול לאור הנרות, וצריך

לברך קודם הדלקת הנרות, ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של יום טוב.

האישה מדליקה נרות

אף על פי שמצות הדלקת הנרות בסוכה, לכבוד הלילה הראשון של החג היא משום מצות האכילה בסוכה, שהיא חובה בלילה הראשון של החג, ומן הראוי היה שהאיש יהיה קודם להדליק הנרות, כי עליו מוטלת החובה לאכול בסוכה, אבל האישה פטורה מן הסוכה, אף על פי כן המנהג הוא שגם בליל חג סוכות האישה קודמת להדלקת הנרות

קידוש

בקידוש של ליל החג, מברך מעומד בורא פרי הגפן, וברכת הקידוש אשר בחר בנו מכל עם, וברכת לישיב בסוכה, ויושב, ואחרי שישב מברך שהחיינו, ואם לא בירך שהחיינו בלילה הראשון, יכול לברך שהחיינו על קדושת החג במשך כל שבעת ימי החג.

עניית אמן על ברכת שהחיינו

אין לנשים (הספרדיות) לענות אמן אחר ברכת לישיב בסוכה, משום שאינן חייבות בסוכה, והוי הפסק בין הברכה לטעימה, אלא ירהרו בליבן. מכל מקום אם ענתה אמן טוב שלא תשתה מן היין.

כוונה הנצרכת בלילה הראשון

יש להזהר באכילת הכזית פת בסוכה בלילה הראשון של החג, לכוון לשם מצוות עשה מן התורה.

כוונת הצרכת בכל ישיבה בסוכה

לכתחילה צריך לכוון בכל כניסה וכניסה לסוכה שהוא יושב בסוכה זכר ליציאת מצרים וזכר לענני כבוד שהקיף הקדוש ברוך הוא את בני ישראל בצאתם ממצרים, והגין עליהם מהחום והשמש, ובדיעבד כל שכיון לצאת ידי חובת המצווה בלבד, יצא ידי חובה.

כזית פת בסוכה

בלילה הראשון מצוות עשה לאכול שיעור כזית פת [כ-27 גרם] בסוכה, שכן למדנו בגזירה שווה חמשה עשר חמשה עשר מחג המצות [סוכה כז.].

זמן אכילת הכזית

צריך לאכול את כזית הפת

שבסוכה, בלי הפסק ושהיות בינתים, כי צריך שיאכל הכזית כארבע או חמש דקות, ובדיעבד אם אכלו בתוך שבע וחצי דקות, יצא. ולכתחילה נכון לצאת ידי חובת כל הדעות, ולאכול פת יותר משיעור כביצה [כ-60 גרם], בתוך שיעור שמונה דקות.

זמן האכילה בלילה הראשון

הכזית פת שאוכל בסוכה בליל חג הסוכות, שהיא חובה, צריך לאכול אותה אחר שיהיה לילה ודאי דהיינו אחר צאת הכוכבים, ואפילו התפלל ערבית מבעוד יום, וקיבל עליו תוספת יום טוב, לא יאכל עד שתחשך, כי קיום המצוה צריך להיות בלילה. וטוב לחזור ולאכול כזית פת כעבור שעה וחומש מהשקיעה לצאת ידי חובה לפי דעת רבינו תם.

אכל בבין השמשות

אם אכל את הכזית פת בסוכה בבין השמשות, ובירך ברכת המזון, טוב שיחזור ויאכל כזית פת אחר צאת הכוכבים, [אך לא יחזור ויברך לישב בסוכה, אלא אם כן אוכל יותר מ60 גרם].

אכילה קודם חצות הלילה

יאכל את כזית הפת בסוכה קודם חצות הלילה, ואם נאנס ולא אכל הכזית קודם חצות הלילה, או שירדו גשמים ולא פסקו אלא אחר חצות הלילה, יאכל אחר חצות הלילה, אבל לא יברך "לישב בסוכה" אלא אם כן אוכל יותר מכביצה פת.

לא אכל כל הלילה

עבר הלילה ולא אכל בסוכה בין באונס בין ברצון, אין לו תשלומין כלל.

כזית פת בליפתן

יש אומרים שכזית הפת הנאכל בסוכה, צריך לאכול בלי שום תערובת, ויש חולקים. ומעיקר הדין יוצאים ידי חובת אכילת כזית הפת בסוכה בלילה הראשון של חג הסוכות גם כשיש בו תערובת של סלט או דגים וכיוצא. וטוב להחמיר.

יעלה ויבוא

מאחר שיש חיוב מן התורה לאכול כזית בליל סוכות בסוכה, לפיכך אם שכח לומר יעלה ויבוא בברכת המזון, בליל חג הסוכות, אם נזכר שאמר ברוך אתה ה' לפני

שיחתום בונה ירושלים, יאמר למדני חקיק, ויחזור ליעלה ויבוא. ואם חתם בונה ירושלים, יאמר שם ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר נתן ימים טובים וכו' את יום חג הסוכות הזה את יום טוב מקרא קדש הזה, ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים. וממשיך ברכת הטוב והמטיב. ואם לא נזכר עד שהתחיל בברכת הטוב והמטיב, שאמר ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם לעד וכו', חוזר לראש ברכת המזון.

מסופק

אם הוא מסופק אם אמר 'יעלה ויבוא', אינו חוזר מספק. אולם אם קודם שהתחיל ברכה רביעית עלה הספק בליבו אם הזכיר 'יעלה ויבוא', יאמר שם ברכת אשר נתן בשם ומלכות (קיצור שו"ע חזו"ע עמ' תצז).

אישה ששכחה יעלה ויבוא

אישה ששכחה לומר יעלה ויבוא בליל חג הסוכות בברכת המזון, פטורה מלחזור לראש ברכת המזון, אפילו אם אכלה בסוכה, הואיל ופטורה היא ממצוות סוכה.

יום שלישי ט"ו תשרי חג סוכות

ארבעת המינים

הבאים עם הלולב והאתרוג לבית הכנסת, כשהלולב נתון בנרתיק של נילון, והאתרוג בקופסא, צריכים לכוין קודם לקיחתם, שהם מתכוונים בפירוש שלא לצאת בהם ידי חובת המצוה, אלא עד לאחר חזרת השליח צבור של שחרית, קודם ההלל, "משום שכאשר מגביהים יוצאים ידי חובת נטילת לולב", אומנם אם הלולב כרוך במטלית אינם צריכים לכוון. (חזו"ע)

הכוונה ביום הראשון

כשנוטל ארבעת המינים ביום הראשון יכוון לקיים מצוות עשה מהתורה של נטילת לולב.

לתפוס את הלולב בלבד ולברך שהחיינו

לפני שמברך ברכת שהחיינו (ביום הראשון) על נטילת לולב, צריך לתפוס את הלולב ביד ימין, ולברך בעוד שהאתרוג מונח לפניו או שתופסו בצורה הפוכה (כשהפיטם כלפי מטה) ולאחר שמברך שהחיינו לוקח את האתרוג או שהופכו כדרך גדילתו.

שהחיינו על האכילה של האתרוג

בברכת שהחיינו שמברך ביום הראשון על הלולב, טוב לכוון לפטור גם שהחיינו על האכילה של האתרוג, לפי שיש מחלוקת אם מברכין שהחיינו על חידוש פרי האתרוג.

שכח לברך על ארבעת המינים

אם שכח לברך קודם הלכיהה, רשאי עדיין לברך כל עוד לא סיים את ההלל והנענועים שבו, דהוי כשיירי מצוה וכעובר לעשייתן דמי. וכן כל שעדיין לא עשה את ההקפה סביב התיבה, אף שאינה אלא מנהג, שפיר יכול עדיין לברך. ואם סיים את ההלל והנענועים והקיף את הספר תורה באמירת הושענא, שוב אינו רשאי לברך על הלולב. והוא הדין בכל זה בברכת שהחיינו (חזון עובדיה סוכות עמוד שנ).

חציצה

לא יהיה דבר חוצץ בין ידו לבין הלולב ומיניו, ואין צורך לומר שאם היה לובש כפפות בידיו, מפני הקור, שעליו להסירן קודם נטילת הלולב והאתרוג. ואפילו אם דבר החוצץ הוא דבר מועט ולא בכל היד, כגון טבעת, יש להסירה קודם נטילת הלולב ומיניו. ואם היתה על ידו מכה, והוצרך להניח עליה פלסטר, במקום שאוחז בו את הלולב, וקשה עליו מאד להסיר הפלסטר, יש להקל ליטול הלולב כך בברכה (ילקו"י ארבעת המינים).

זכות ומעלת המצווה

כל הזהיר במצוה זו, זוכה לחיי העולם הזה והעולם הבא, וזוכה לבנים צדיקים שיש להם לב בתורה. והעושה מצוה זו כתקנה יש לו תועלת גדולה לנפשו ולגופו, וניצול הוא וכל אנשי ביתו מכל צרה ומכל גזירה רעה.

לא בירך שהחיינו בסוכה

מי שלא אכל בסוכה בלילה הראשון של החג, מחמת הגשמים, ונכנס לביתו וקידש, ובירך שהחיינו בעת הקידוש, ולמחרת בבוקר הייתה הרווחה, ומקדש בסוכה, יש אומרים שיחזור לברך שהחיינו בקידוש, לפטור את הסוכה מברכת זמן, ויש חולקים. ולהלכה אין לברך מכיוון שספק ברכות להקל.

שבעת ימי חג סוכות

ישיבה בסוכה

כיצד מצות ישיבה בסוכה? אוכל ושותה וישן ומטייל ודר בסוכה כל שבעת ימים, בין ביום בין בלילה, כדרך שהוא דר בביתו בשאר ימות השנה. וכל שבעת הימים אדם עושה את ביתו עראי וסוכתו

קבע, שנאמר בסוכות תשבו, כעין תדורו. כיצד? כלים נאים ומצעות נאות בסוכה, וכלי שתיה כמו כוסות בסוכה, אבל כלי אכילה לאחר אכילה חוץ לסוכה, וכגון קערות וקדרות, כי אין דרך ארץ להביא הקדרה אצל השלחן לערות ממנה, ואם נהגו כן נשים עצלניות, בטלה דעתן, ועל כל פנים לא יעשו כן בסוכה.

מכיוון שגם בשאר ימות השנה אין מקפידים להסיר מיד את הצלחות שאכלו בהם מהשלחן, לכן אין חיוב להוציא את הצלחות מיד לאחר האכילה. מה שיש נוהגים להביא אל השלחן קערה גדולה, שבה עופות או אורז, וכל אחד מן המסובים לוקח ממנה ונותן לצלחת שלו ואוכל, מותר. שדרך הוא לעשות כן גם בפני אורחים מכובדים. לא יעשה שום תשמיש בזוי בסוכה, כגון שטיפת קדרות וקערות וכיו"ב, שלא יהיו מצות בזויות עליו. מותר לשטוף כוסות וצנצנות בסוכה. אין להחליף טיטול לתינוק בסוכה. אין לעשות סוכתו קפנדריא, לקצר את דרכו על ידי הסוכה.

האחרונים הזהירו שנכון להימנע מלהכניס נוכרי לסוכה. מותר לעשן סיגריות בסוכה, אומנם מעישון תמיד טוב להימנע.

מותר לעשות נטילת ידים לסעודה בסוכה, כי רבים נוהגים בכל ימות השנה ליטול ידיהם לסעודה על שלחנם.

לכתחילה אין להתפלל בסוכה כאשר יש בית כנסת בעיר, ואפילו אם יש לו מנין, שאין תפלתו של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת.

מבואר בזוהר הקדוש (פר' אמור דף קג:) שהוד קדושת שבעה אושפיזין עליאין קדישין, אבות העולם, שבעת הרועים, אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף ודוד, נמצאת בסוכה, שבאים להסתופף בצל הסוכה לפיכך היושב בסוכה עליו לשבת בדרך ארץ, בכבוד ובהדר, ובפרט כי הסוכה גדולה קדושתה מאד. ובמיוחד יש להיזהר מאד להתרחק ממיידת הכעס וההקפדה בתוך הסוכה, ולא ירים קולו על בני ביתו, וכל זה לכבוד האורחים רמי המעלה.

סיכום מה מותר להכניס לסוכה

מקרה	דין	טעם
החלפת טיטול	אסור	כדי שלא יהיו המצוות בזויות בעיניו
הכנסת סירים ושאר תשמישי ביזיון לסוכה	אסור, (אלא אם כן הם סירים מיוחדים להגשה לשולחן)	משום שאין נוהגים להביא סירים לשולחן, ואם ישנם נשים שנהגו כן דעתן בטלה. (חזו"ע סוכות)
צלחת הגשה מרכזית	מותר	מכיון שכך הדרך להגיש בפני אורחים מכובדים
סכו"ם חד פעמי (וכן לחתוך סלט)	מותר (הליכות מועד)	כיוון שיש רגילות להביאם על שולחנו ואין בכך ביזיון
שיורי אכילה	מותר- כל זמן שעדיין אוכלים מהם	אם סיימו- צריכים להוציאם מהסוכה
צלחות האוכל לאחר האכילה	כיום אין מקפידים להסיר את הצלחות לאחר האכילה	משום שגם בשאר ימות השנה אין מקפידין על כך
שטיפת כלים בסוכה	שטיפת כלים וקערות אסור שטיפת כוסות וצנצנות מותר. (חזו"ע סוכות)	בשטיפת סירים וקערות יש ביזיון, אומנם בכוסות וצנצנות לא חוששים
עישון סיגריות	מותר	כיוון שגם במשך ימות השנה אינו נמנע מלעשן בתוך ביתו
נעלי בית	אסור להשאיר אותם בסוכה אם אינו נועל. ולפני שהולך לישון מותר. (אור ההלכה)	כיוון שהדרך להשאירם בחדרו לפני השינה גם בשאר ימות השנה.
תליית כביסה	אסור	משום שנחשב כתשמיש ביזיון
נטילת ידיים לסעודה	מותר (חזו"ע סוכות)	כי רבים נוהגים בכל השנה ליטול ידיהם לסעודה על שולחנם

אכילה בסוכה

אכילת כביצה פת בסוכה

בשאר ימי החג חוץ מלילה הראשון, אינו חייב לאכול בסוכה, ורק אם רצה לאכול פת יותר מכביצה, שהוא כחמשים וארבע גרם ומעלה, צריך לאכול בסוכה, בין ביום בין בלילה. ואסור לאכול סעודת קבע חוץ לסוכה, ושיעור סעודת קבע הוא יותר מכביצה פת, שהם חמשים וארבע גרם, אך לא יצמצם ל- 54 גרם, אלא או שיאכל פחות מחמשים גרם, או שיאכל כששים גרם, כדי שיוכל לברך לישיב בסוכה לכל הדעות.

אכילת פת פחות מכביצה

אדם שאוכל פת פחות מכביצה, מותר לו אף לכתחילה לאכול חוץ לסוכה.

הכל מצטרף לכביצה

האוכל סעודתו בסוכה ולא היה דעתו לאכול שיעור כביצה פת, ולכן לא בירך לישיב בסוכה, ושוב נמלך ורוצה לאכול יותר מכביצה, יש לו לברך אז לישיב

בסוכה, אף על פי שמכאן והלאה לא יאכל מלבד מה שאכל, יותר מכביצה, אלא הכל מצטרף ליותר מכביצה.

פירות וירקות

אם אינו רוצה לאכול פת, אין לו חיוב לאכול בסוכה, שהרי יכול לאכול פירות וירקות ומיני תבשיל שאין חייבים לאוכלם בסוכה. וכן יכול לאכול אורז או בשר ודגים וגבינה וביצים, ושאר מיני לפתן שאינם מחמשת מיני דגן, ואפילו יאכל מהם הרבה ויקבע סעודתו עליהם, פטור מן הסוכה.

אין המאכלים מצטרפים

מי שקבע סעודה על פת פחות מכביצה, ומביאים לו תבשיל אורז ושאר מאכלים, באופן שיאכל וישבע מהם, אין המאכלים מצטרפים עם הפת לעשותו אכילת קבע, וכל שהפת הוא פחות מכביצה רשאי לאכול חוץ לסוכה, ואם אכלו בסוכה אינו מברך לישיב בסוכה.

סיכום דיני אכילה מחוץ לסוכה

סוג האוכל	חיוב האכילה בסוכה	ברכה
פת פחות מכביצה	מותר לכתחילה מחוץ לסוכה	נחשב אכילת עראי
פת יותר מכביצה	חייב בסוכה	מברך לישיב בסוכה
עוגות פחות מכביצה	מותר לכתחילה מחוץ לסוכה	נחשב אכילת עראי
עוגות יותר מכביצה	חייב בסוכה	אינו מברך לישיב בסוכה
עוגות מעל 162 גרם	חייב בסוכה	מברך לישיב בסוכה
אכילת קבע במיני פירות, אורז, בשר דגים אכל	אינו חייב בסוכה	נחשב אכילת עראי
תבשיל מחמשת מיני דגן כגון איטריות וכדומה	דינו כעוגה (לעיל)	_____
אדם שיצא מהסוכה באמצע סעודת קבע ורוצה לאכול או לשתות מחוץ לסוכה	באמצע סעודה אסור לאכול ולשתות מחוץ לסוכה (אפילו כוס מים אסור לשתות מחוץ לסוכה באמצע סעודה)	מכיוון שכל מה שאוכל ושותה בסעודת קבע בא מחמת סעודת קבע

שינה בסוכה

השינה בסוכה חובה בכל שבעת ימי החג, והשינה חמורה יותר מן האכילה, שכפי שביארנו מותר לאכול אכילת עראי חוץ לסוכה, אבל שינה אפילו שינת עראי אסורה חוץ לסוכה. והטעם כמו שאמר רבא (סוכה כו.) שאין קבע לשינה, שפעמים שאדם מנמנם מעט, וזו היא שנתו.

ברכה על השינה בסוכה

אף על פי שחייב השינה בסוכה הוא יותר מהאכילה, שהרי אוכלים ושותים אכילת עראי חוץ לסוכה, ואין ישנים חוץ לסוכה אפילו שינת עראי,

מכל מקום אין אנו מברכים "לישן בסוכה", מכיוון שחוששים שמא לא יירדם והוא ברכה לבטלה, שהרי אין בידו לירדם כל שעה שירצה.

רואה את חברו ישן מחוץ לסוכה

הרואה את חברו שנרדם מחוץ לסוכה, כגון בליל הושענא רבה שלומדים כל הלילה בבית הכנסת, טוב להקיצו ולעוררו בנחת שילך לישן בסוכה. ומכל מקום אם תקפתו שינה וקשה לו להתעורר, יש לדנוס כמצטער שפטור מן הסוכה. וכן הנוסע באוטובוס מעיר לעיר, ובדרך הוא מנמנם, אין צריך להעירו, כל שנוסע לצרכי פרנסה, שאז הוא בכלל הולכי דרכים שפטורים מן הסוכה, ואפילו אם נוסע שלא לצורך פרנסה, אם יש לו צער בכך, והוא בגדר מצטער, הרי הוא פטור מן הסוכה

סיכום דיני שינה מחוץ לסוכה

שנת קבע מחוץ לסוכה	אסור	תשבו כעין תדורו
שנת עראי מחוץ לסוכה	אסור	מכיוון שלפעמים די לו בזה, ושינה כזו נקראת קבע
נרדם מחוץ לסוכה	יעיר בנחת (חזו"ע סוכות)	כדי שלא יפסיד מצוות סוכה

להריח את האתרוג

אתרוג של מצוה, כיון שעיקרו עומד לאכילה, לא הקצהו אלא מאכילה, אבל להריח בו מותר. (גמרא סוכה לז.). אלא שנחלקו הפוסקים אם יברך על ריחו, שיש אומרים שכיון שאינו עומד כעת להריח בו, אלא למצותו, אין ברכת "הנותן ריח טוב בפירות" שייכת עליו, [רבינו שמחה, הובא בטור (סי' תרג), ובמרדכי סימן תשנא]. ויש אומרים שיכול לברך עליו ברכת הריח. לפיכך יש להמנע מלהריח בו. (מין בש"ע סי' תרג). ומכל מקום אם בירך על ריח של פרי אחר הנותן "ריח

טוב בפירות", יכול להריח באתרוג של מצוה. ולכן אף בשבת בימי חג הסוכות, מותר לטלטל האתרוג, מפני שהוא ראוי להריח בו, על ידי שיברך על ריח של פרי אחד.

להריח את ההדסים

הדס של מצוה אסור להריח בו בכל ימי החג, מפני שהוא עומד תמיד לריח, ובחג הוקצה למצותו ולא לריח. ואם התנה לפני החג על ההדסים שבלולב בערב יום טוב ואמר: "איני בודל מהם כל בין השמשות מלהריח בו, וגם אחר מצותו אוכל להריח בו" - מותר להריח בו. ולכן מותר לטלטל את ההדס בשבת חול המועד, כיון שהוא ראוי להריח בו (ילקו"י ארבעת המינים).

"מועדי ה' אשר תקראו אתם"

ר' אבא בר ממל, אילו היה לי מי שימנה עמי הייתי מתיר לעשות מלאכה בחול המועד, כי כלום אסרו לעשות מלאכה בחול המועד אלא כדי שיהיו אוכלים ושותים "ועוסקים בתורה", והם אוכלים ושותים ופוחזים. ע"כ. מכאן אנו לומדים את כוח התביעה שיש עלינו, שדווקא בימים אלו צריך לקבוע יותר עיתים לתורה.

גילוח ותספורת בחול המועד

אין מגלחים בחול המועד, אחד ראשו ואחד כל שיער שבו, אפילו אם נאנס ולא גילח בערב יום טוב. ואפילו אם גילח את הזקן [ע"י מכונה או מישחה] מערב יום טוב של חג סוכות, אסור להתגלח שוב בחול המועד, ואפילו דרכו להתגלח כל יומיים או שלשה ימים.

גילוח השפם

גילוח השפם מותר אף על פי שאינו מעכב האכילה.

כיבוס בחול המועד

אסור לכבס בגדים בחול המועד, אפילו לצורך המועד. והטעם משום שגזרו חז"ל פן לא יכבס בגדיו לפני החג ויכנס לרגל כשהוא מנוול בבגדיו.

בגד אחד

בגד יחיד מי שאין לו אלא בגד אחד מותר לכבסו, ואפילו לא כיבסו קודם יום טוב בפשיעה מותר לכבסו בחול המועד, ויכבס בצנעה (כף החיים ס"ק י"א - י"ב).

בגדי קטנים

מותר לכבס בגדי קטנים מפני שדרכם להתלכלך תמיד בעפר ובטיט, ומכל מקום אם מכבסם בידיים, לא יכבסם אלא אחד אחד מה שנחוץ ביותר. אבל כשמכבס בגדים וחיתולים של הפעוטות הרכים, מותר לכבסם אפילו כמה בבת אחת, מפני שצריכים להרבה מהם בכל שעה. ואפילו בגדי שאר קטנים עד גיל שלש שנים נוהגים להקל.

בגדי גדולים

אסור להכניס בגדי גדולים למכונה שמכבס בה בגדי קטנים (חזו"ע יו"ט).

בגדי זיעה

בזמנינו שיש הרבה הנוהגים להחליף הבגדים הלבנים הסמוכים לבשר, כמעט מדי יום ביומו, מפני שמתלכלכים תמיד על ידי זיעה, ובפרט במקומות החמים, אם הם התכבסו קודם המועד, ואין לו בגדים אחרים בחול המועד להחליפם, מותר לכבסם [במכונת כביסה] במועד.

כתם על הבגדים

כתם שנפל בחול המועד על בגדיו ונתלכלכו, מותר לנקותם בחומרי ניקוי, שאין זה בכלל כיבוס שאסרו חכמים.

מגבות

מגבות שמנגבים בהם ידיים ומתלכלכים תמיד, וכן מגבות שמסתפגים בהם אחר רחיצה ונגמר המלאי של המגבות מותר לכבסם במועד, כל שדרכו להחליף מגבות.

גרבי גומי

הלכות ימי חול המועד

ימי חול המועד

ימי חול המועד ימים שבין הראשון והשביעי של פסח, וימים שבין הראשון של חג הסוכות לשמיני עצרת נקראים חול המועד, ובתורה נקראו בשם מקראי קודש.

דיני התפילות בחול המועד

בתפילת שחרית מנחה וערבית בחול המועד מזכיר "יעלה ויבוא" ואם לא אמר חוזר לראש התפילה. ומתפללים תפילת מוסף.

הלל שלם

בחול המועד של סוכות אחר נטילת הלולב גומרים את ההלל בברכות.

ברכת המזון

מי ששכח לומר יעלה ויבוא בחול המועד, בברכת המזון, ונזכר לאחר שהתחיל בברכת הטוב והמטיב, אינו חוזר ומברך, ורשאי לומר נוסח יעלה ויבוא בהרחמן, ואין לחשוש בזה להזכרת שם ה' לבטלה.

תפילין בחול המועד

המנהג פשוט שאין מניחין תפילין בחול המועד.

בגדי חול המועד

ראוי לכבד את ימי חול המועד בכסות נקיה, ולא בגדי יום חול רגילים.

שמחת המועד

מצות עשה מן התורה לשמוח בחול המועד, באכילת בשר (בהמה), ויש אומרים שכדי לצאת ידי חובת מצוה זו מספיק לאכול כזית בשר. ויש אומרים שאין די בכך אלא יש לאכול בשר לשובע, וכן מסתבר. כמו כן מצוה לשתות יין בחול המועד, כיון שהוא משמח, וכמו שכתוב (תהלים ק"ד, ט"ו) "ויין ישמח לבב אנוש". ויש אומרים שצריך לפחות לשתות רביעית יין כדי לקיים מצוה זו. ויש אומרים שצריך לשתות עד שירגיש כדי התעלות והתרוממות ושמחה, וכן מסתבר. אך כל זה דווקא אם ידו משגת לקנות, אבל אם אין ידו משגת לקנות בשר ויין, אלא רק אחד מהם, יש להעדיף לקנות יין, כיוון שבזמן הזה עיקר השמחה ביין. (מקראי קודש עמ' נ"ב - נ"ה).

ואדם ששתיית היין או אכילת הבשר לא גורמים לו כלל לשמחה, והוא שמח יותר באכילת בשר עוף או דגים וכיוצא בזה, ובשתיית שאר משקאות - באופן שכזה אין מצוה לאכול בשר ולשתות יין, אלא יאכל וישתה מה שמשמח אותו. ומכל מקום אינו יוצא ידי מצות שמחת המועד בשתיית יין תירוש. ואם היין מזיקו אסור לו לשתותו (אור ההלכה מועדים עמ' עד).

לשמח את האישה

על הגברים לשמח את הנשים בבגדי צבעונין ותכשיטין.

חוב לימוד תורה בימי חול המועד

מובא בירושלמי (פ"ב דמועד קטן ה"ג): אמר

מקראי קדש אלה הם מועדי

פרנסתו על ידי כך, חשוב ודאי כדבר האבד.
וכבר נתבאר שאפילו על ספק דבר האבד מותר
לעבוד בחול המועד, כל שאין במלאכתו טירחא
יתירה.

כופים עליו לעבוד ורוצה להוציא אישור מחלה

מי שכופים עליו לעבוד ולעשות מלאכה האסורה בחול
המועד מצד הדין, רשאי להמציא תעודה רפואית (אישור מחלה)
או הנמקה אחרת אף אם היא אינה נכונה להשתחרר ממנה
לכל יכפוהו הממונים עליו [שלא בצדק] לעבוד במועד עבודה
האסורה. (ילקוט יוסף המועדים עמוד תקיג).

תיקון לרכבים ציבוריים

מותר למכונאי מקצועי לתקן על ידי מעשה אומן כל תיקון
שיידרש באוטובוסים צבוריים, או במוניות העומדות לשירות
הצבור, או מכוניות משא העומדות להעברת מצרכים של אוכל
נפש וכדומה. ורשאי המכונאי לקבל שכר תמורת עבודתו.

תיקון לרכב פרטי

מכוניות פרטיות אין לתקנם על ידי מעשה אומן, ואפילו אם
מתכוין להעביר בהם מצרכי אוכל נפש, כל שאפשר להעבירם
בדרך אחרת אסור. אבל תיקון שהוא מעשה הדיט ואין צריך
אומן לעשותו מותר אפילו לצרכי יחיד ואפילו לצורך טיול
בעלמא.

שטיפת רכב

מותר לנקות המכונית וליפותה. כשאין טרחא יתירה בדבר.

משקפים שנשברו

משקפי ראייה שנשברו בחול המועד, מותר לתקנם אפילו על
ידי מעשה אומן.

כתיבה בחול המועד

יש הבדל בין מעשה אומן למעשה הדיט: כתיבת מעשה
אומן, כעין כתב אשורית, או כל כתיבה שנכתבת באומנות
מיוחדת, כגון על ידי גרפיקאים, הותרה רק בדבר האבד, או
לצורך רבים, או לצורך מצווה, כגון שאין ספר תורה, ובתנאי
שהוא לצורך המועד.

כתיבת מעשה הדיט מותרת לצורך המועד. אך אם
הכתיבה לצורך רבים מותר לכתוב אפילו שאינה לצורך
המועד (אור ההלכה מועדים ע"פ שו"ע סי' תקמ"ה).

נשים מעוברות שצריכות ללבוש גרבי גומי לרגליהם, אם
אפשר לה לקנות כמה מאלה כדי שתוכל להחליפן במועד, נכון
לעשות כן, ואם אי אפשר לה ונתלכלכו במועד, מותר לכבסן.

גיהוץ

מותר לגהץ בגדיי בחול המועד על ידי מגהץ חם.

ציחצוח נעליים

מותר לצחצח נעליו במשחת נעלים בחול המועד לצורך
המועד, ואין צריך להחמיר בזה, משום כבוד המועד.

כלי שיר

מותר לנגן בכלי שיר בחול המועד, שלא גזרו חכמים על
השמעת קול כלי שיר אלא ביום טוב. אבל בחול המועד מותר.
ובפרט כשנוסף עוד שמחה של ברית מילה או בר מצוה או
סיום מסכת, שבודאי שמותר להשמיע קול כלי שיר עם שירות
ותשבחות בפה. וכן המנהג פשוט בכל תפוצות ישראל.

תיקון כלי שיר

מותר לתקן כלי שיר, לכן אם נפסקה נימא מהכינור מותר
לקושרה. (ביע אומר חלק ד' סימן מה-מו סק"ד. יחזה דעת חלק א' סימן
מה-עא).

שכירות

מותר להשכיר דירה בחול המועד ולכתוב חוזה שכירות
כנהוג, ומכל שכן אם יש לחוש שאם ימתין לאחר המועד תיעזב
הדירה מידו, שחשוב כדבר האבד. ואמנם אין לעבור דירה בחול
המועד לדירה אחרת. במה דברים אמורים כששתי הדירות
בשכירות, או ששתיהן שלו, אבל לעבור מדירה בשכירות לדירה
שלו שהיא רכוש, מותר.

צילום

מותר להצטלם בחול המועד, אבל פיתוח התמונה תיעשה
רק לאחר המועד.

נעלים

אסור לתקן מנעליו שנקרעו בתוך המועד, על ידי אומן. ויש
מתירים לתקן מנעלים שנקרעו הרבה אם הוא צריך ללכת בהם,
מכיון שעל ידי זה יקרעו עוד יותר והיו דבר האבד. ומכל מקום
מותר לקנות נעליים חדשות בחול המועד (ילקוט יוסף המועדים
עמוד תקיח).

בעל עסק

בעל עסק או דפוס או בית חרושת שיש לו פועלים קבועים
שעובדים אצלו, ומקבלים משכורתם מדי חודש בחדשו, ויש
לחוש שאם יסגור את העסק שלו במועד, יתחייב לשלם להם
משכורתם שלמה, על ידי ההסתדרות והשלטונות, אין לך דבר
האבד גדול מזה. ולכן רשאי להעסיק את הפועלים במלאכתם.
ורק ישתדלו לעשות זאת בצינעא כל כמה שאפשר.

פועל

פועל שעובד באופן קבוע אצל בית חרושת מסויים, ואם
יתחמק מלעבוד בחול המועד קיים חשש שיפטר, מותר לו
להמשיך לעבוד בחול המועד, כל שאינו יכול לקבל חופשה על
חשבון החופש השנתי המגיע לו, שמכיון שיש לחוש שיאבד כל

עולו אושפיזין עלאין קדישין, עולו אבהן עלאין קדישין, למיתב ב
ויעקב, משה א
טוב זנכון לזמר בכל יום דבר תורה מענין האושפיזין, לכ

אברהם אבינו

אמר השטן: "אני אלך!"
אמר אליהו הנביא לשטן: "לא טוב שתלך אתה - מוטב שאלך אני במקומך."
בעיצומו של יום השבת בא אליהו הנביא לפני ר' אליעזר, כשהוא מחופש לעני שזה עתה בא מן הדרך, עם מקלו ותרמילו. "גוט-שפּעס", קרא העני - שבת שלום!
מן הראוי היה לגרש את העני מן המקום, על שחילל את השבת בכך שנסע והלך בדרכים. אלא שר' אליעזר סבלן היה, ולא רצה לבייש את האיש. מיד הציע לו לאכול "סעודה שלישית" מכובדת, ולאחר צאת השבת כיבד אותו בסעודת "מלווה מלכה".
כשהגיע בוקרו של יום ראשון, נתן ר' אליעזר נדבה לעני, ולא הזכיר לו את חילול השבת, כדי שלא לביישו.
כשראה אליהו הנביא את מנהגו הטוב של ר' אליעזר, גילה לו את זהותו ואמר לו: "דע לך שאני אליהו הנביא. באתי לנסות אותך. כשכר על מעשיך הטובים תזכה לבן שיאיר את עיני עם ישראל."
כך זכה ר' אליעזר בבנו, הבעל שם טוב. (זושא)
ביום הראשון של חג סוכות חוץ מהעובדה שאברהם אבינו הינו האושפיזין, אנו מציינים את יום הילולתו, יחד עם הילולת יעקב אבינו.

יעקב אבינו

יעקב אבינו התבלט בהתמדה שלו בתורה, "ויעקב איש תם ישב אהלים" (בראשית כ"ה, כ"ז). כשברח יעקב מעשו, לפני שהגיע לחרון למד יעקב אבינו בישיבתו של שם ועבר ארבע עשרה שנים ללא הפסקה.

יום אחד לאחר תפילת ערבית התישב מרן הרב עובדיה יוסף זיע"א בחדר לימודו והיה עסוק מאוד באיזה נידון הלכתי ופתח וחקר בספרים הקדושים והחל במלאכת הכתיבה שלו, וכך עוברת לה שעה ועוד שעה עד שהגיעה השעה אחת בלילה אך מרן הרב עובדיה כל כולו שקוע בתורה הקדושה שבאהבתה ישגה תמיד, עד שהגיע אור הבוקר. משמשו הנאמן, בא למרן זצוק"ל ואומר לו: "כבוד הרב, הגיע זמן התפילה, כבר השעה שבע בבוקר" (וצריך להספיק את זמן קריאת שמע לפי דעת המגן אברהם). "אני צריך להתפלל?" תמה מרן. "הרי אני כבר התפללתי, אינך זוכר?" עד שפתאום הבין המשמש בקודש, כי מרן לא שם לב, וכי כל הלילה הוא לא ישן אלא הגה בתורה, בלי לשים לב איך עובר הלילה ומפני כך אמה שהתפלל כבר והתכוון לתפילת ערבית כשאמר זאת.

לפני יומים, ביום הראשון של חג סוכות ציינו את יום הילולתו של יעקב אבינו, יחד עם הילולת אברהם אבינו.

אברהם אבינו הנחיל לבניו אחריו את מידת החסד, והכנסת האורחים בהרחבה. אפילו ביום השלישי למילתו כשהיה חולה, והוציא הקב"ה חמה מנרתיקה, לא התעצל וחיפש ודרש לקיים מצוות הכנסת אורחים במסירות נפש.
לפנינו מעשה הממחיש את מעלתה של מצוות הכנסת אורחים: רבי אליעזר, אביו של הבעל שם טוב, היה גר בכפר והיה ידוע בהכנסת האורחים שלו.
ר' אליעזר הציב שומרים בקצה הכפר שיבשרו לכל אורח שמגיע לכפר כי כדאי לו ללכת אל ביתו של ר' אליעזר ולהתארח שם. חושש היה כי האורח יפנה וילך למקום זר שבו אין מכירים אותו.
כשהיה בא האורח אל ביתו, היה מקבל ממנו מיד נדבה הגונה, עוד לפני שביקש דבר.
ר' אליעזר ידע כי רוב האורחים הם עניים הבאים לקבץ כסף, וכעת, לאחר שקיבל את הכסף מידיו, יכול היה האורח לאכול בשמחה, כיוון שידע כי כבר השיג את מבוקשו.
פעם אחת שיבחו מאוד בשמים את מידותיו הטובות של ר' אליעזר והחליטו להעמיד אותו בניסיון. אמרו: "מי ילך לנסות אותו?"

יצחק אבינו

יצחק אבינו הוא הסמל של המסירות נפש, בגיל שלושים ושבע, כשכבר איננו ילד קטן, יצחק אבינו מחליט: "אם הקב"ה ביקש שיעקדו אותי, אני מוכן". ובשמחה גדולה ועצומה מיהר לקיים את מצוות ה'. מאז עקדת יצחק היו עוד לא מעט יהודים שהיו מוכנים למסור את עצמם על קידוש שמו יתברך.

ר' מרדכי מקלושין היה איש נכבד ועשיר, מחסידיו של רבי יצחק מוורקי. באותם הימים גזרה הממשלה לשרוף את חלק "חושן משפט" מתוך ספר ה"שולחן ערוך", כי החוקים והמשפטים שבספר זה "סותרים" את חוקי המדינה, המחייבים גם את היהודים.
ר' מוֹטֵל ידע היטב את השפה הפולנית, ובעל חן וחכמה היה, וכוחו בפיו. גם את עסקיו ניהל בעיר הבירה ורשה. בשל כך קרא לו רבו שיבוא אליו, וביקש ממנו כי ילך אל שר פלוני מן הממשלה ויבקש ממנו לבטל את הגזרה.

אמר ר' מרדכי: "מסוכן הדבר. השר כעסן, וגם יש לו כלי ירייה, והוא יורה בכל מי שבא אליו בבקשות מעין אלה, כך סיפרו מי שניסו לבקש ממנו עזרה. הוא אפילו יורה במי שהציעו לו תשלום עבור עזרתו." אמר לו ר' יצחק: "זוכר אתה כי כאשר שלח הקדוש ברוך הוא את משה אל פרעה, כך אמר לו: 'בֹּא אֶל פְּרֹעֶה'. הוא לא אמר: 'לך אל פרעה' אלא 'בא' - בוא ונלך יחד אל פרעה. ידע הקדוש ברוך הוא כי משה פחד מפרעה, ולכן הבטיח לו שילך עמו."
כשמע זאת ר' מרדכי, יצא לשליחות שהוטלה עליו בשמחה ובלב קל, ואף הצליח בשליחותו וביטל את הגזרה. (זושא)

צֵלָא דְמַחֲמִינֵנוּתָא עֲלָאָה בְּצֵלָא דְקַב"ה. לִיעוֹל אֲבָרְהָם וְעַמּוּהָ יִצְחָק.
הָרֵן יוֹסֵף וְדָוִד.

בְּבוֹד הָאוֹשְׁפִיזִין שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם. (מִטָּה אֶפְרַיִם סִי תִרְכ"ה)

אהרן הכהן

אהרן הכהן
"הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" (אבות א, י"ב) אהרן הכהן הרחיק את המחלוקת ואת המריבות מעם ישראל, בהיותו אוהב שלום ורודף שלום הרב בן ציון אבא שאול נודע כמי שברכותיו מתקיימות. כשאחד מתלמידיו סיים את לימודי הרבנות והתמנה לרב קהילה, הזמין אותו הרב בן ציון אבא שאול לשיחה על אתגרי הרבנות והדרכים לפעול כרב קהילה. בסיומה של השיחה ביקש התלמיד ברכה מפתיעה מרבו: "הרב, ברכני שברכותיי יתגשמו כשם שמתגשמות ברכותיך". הרב אבא בן ציון שאול, שהופתע מהבקשה, חשב מעט והשיב: "אם תהיה לך אהבת ישראל - תוכל לברך וברכותיך יתגשמו."

משה רבינו

משה רבנו היה רועה נאמן לעם ישראל. הוא דאג לא רק לרוחניות של בני ישראל אלא גם לכל מחסורם הגשמי.
ילד יתום בשם משהל'ה היה גדל בביתו של הרה"ק רבי מנחם מנדל מוורקא זי"ע"א. הרבי חניכו ודאג לכל מחסורו. יום אחד חלה הרבי מאוד ומצבו הלך והחמיר. שעותיו האחרונות הגיעו. סבבו קרוביו את המיטה והבחינו כי הרבי ממלמל בשפתיו. התאמצו להאזין, ואז שמעו אותו אומר: "זכרו נא לתפור למשהל'ה בגד חדש"... אפילו בשעות האחרונות שלו זכר לדאוג לילד היתום, זוהי מנהיגות אמיתית.

יוסף הצדיק

בכל אופן להיכנס לעסקי המצה השמורה. בתום תקופת הקציר עשה הראשון חיל בעסקיו, ורבים קנו ממנו חיטה למצה שמורה, ואילו מן השני לא קנו דבר, שכן כשהעביר את החיטים מן המחסן למאפייה ירד גשם זלעפות וכל הקמח הוחמץ ולא היה ראוי כלל להכנת מצות.
ניגש הסוחר השני אל הרב ושאל: "מדוע מראש לא נתת לי ברכה? וכי מה ההבדל ביני לבין הסוחר הראשון?!" השיב לו הרב בירדוגו: "הסוחר הראשון פנה אליי 'בשם ה' ועל כן יכולתי לברכו. ואילו אתה תלית בי את יהבך, ועל כן ה' לא היה עימך." (חכימא)

"כי ה' אתו" - וכתב רש"י: "שם שמים שגור בפיו". יוסף הצדיק תמיד היה אומר "בעזרת ה'", וזה המפתח להצלחה.
שני סוחרים ניגשו אל הרב יעקב בירדוגו, רבה של מקנס שבמרוקו, כדי לבקש ממנו שיברך את עסקיהם, שכללו ייבוא חיטים לצורך אפיית מצה שמורה (שהיא יקרה יותר). הראשון ביקש ברכה מהרב ואמר לו שגם השנה, אם ירצה ה', הוא יעסוק במלאכה זו - וקיבל ממנו ברכה.
לאחר מכן הגיע השני וביקש ממנו גם כן ברכה, אך הרב בירדוגו סירב בכל תוקף והשיב לו "הַתַּחַת אֵלֶּהִים אֲנִי?!". הסוחר השני יצא מאוכזב אך החליט

דוד המלך

המחלים יותר, חלקם פחות. כולנו תמהנו, מדוע הוא הזמין דווקא אותנו, אבל הוא לא השאיר אותנו במתח זמן רב מדי. האיש, שברחמי ה' יתברך חזרו אליו כוחותיו, פתח בדברים: "כששכבתי מורדם, ראיתי איך אני עולה לשמים, ופתאום אני רואה את אמא שלי, שכבר נפטרה. היא אומרת לי: 'מה אתה מחפש כאן? תרד למטה!'". אני רוצה לרדת', אני אומר לה, 'אבל לא יכול'. 'תסתכל עכשיו למטה', היא אומרת לי, 'ותראה שאתה יכול'. אני מסתכל למטה, ומה אני רואה? את כולכם! כל האנשים שנמצאים כאן בסעודה. אתם מחזיקים ספר תהילים ומתפללים עלי, וסוחבים אותי כלפי מטה. חזרתי לעולם הזה בזכותכם!" תראו כמה כוח יש לספר התהלים

שהוא אומר לי מי הוא ומה שמו, אני נזכר שראיתי אותו אי פעם. שום קשר מיוחד לא היה לי איתו עד אותה שיחה, והוא אומר לי: "אני רוצה להזמין אותך לסעודת הודיה". הוא גר באזור שלי, ולכן אני שמח להיענות לבקשתו, למרות שלא ברור לי מדוע נבחרתי דווקא אני להשתתף בסעודה שלו. "על מה ההודאה?" שאלתי.
"עברתי קורונה. חודש שלם הייתי מורדם ומונשם, והתעוררתי, ברוך השם".
"ברוך רופא חולים!" התרגשתי. אדם הגיע עד שערי מוות ויצא לחיים! כל מאורע כזה נוטע תקוה לרפואה ולהחלמה. עדיין לא חשתי קשר אישי במיוחד דווקא אליו, אבל שמחתי איתו ביחד, והודעתי כי אבוא בעזרת ה'.

שנים ארוכות היה דוד המלך מנוהג ובזוי בעיני אביו ובעיני אחיו, עד כדי כך שמינו אותו להיות רועה צאן, כדי שיבוא האריה ויהרגנו. אבל התוצאה הייתה הפוכה דוד הוא שהיכה את הארי ואת הדב, כנאמר בשמואל א' (י"ז, ל"ו) "גם את הארי ואת הדב היכה עבדך". מתוך המצב הרגשי הקשה הזה התחבר דוד המלך אל הבורא יתברך ביתר שאת וחיבר את מזמוריו שכולם התקשרות ואהבה לבורא עולם. דוד המלך היה מדיר שינה מעיניו ועוסק בתורה עד חצות הלילה, ולאחר מכן עסק בשירות ותשבחות. הלא הוא ספר התהילים שקדושתו רמה ונישאה.
סיפר הרב ח. ע.פ. ממקסיקו, נכדו חביבו של הגאון המפורסם הרב מיכאל פרץ שליט"א מחשובי הרבנים במקסיקו:
לפני חודש אני מקבל טלפון מיהודי בן שישים. איני מזהה את הקול שלו, ואחרי

תפילה כשנכנסים לסוכה

לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו, ורחימו ורחילו, ליחדא שם יי"ד ה' באותיות וא"ו ה' ביחדא שלים בשם כל ישראל. וכשם כל הנפשות והרוחות והנשמות המתקנים אל שרשי נפשנו ורוחנו ונשמתנו, ומלבושיהם והקרוכים להם שמכללות אצילות בריאה יצירה עשיה, ומכל פרטי אצילות בריה יצירה עשיה דכל פרצוף וספירה דפרטי אצילות בריאה יצירה עשיה. והנה אנו באים לקים מצות עשה לישב בסוכה. כמו שצונו יהוה אלהינו בתורתו הקדושה על ידי משה רבנו עליו השלום (ויקרא כג, מב מ): "בסכת תשבו שבעת ימים, כל האזרח בישראל ישבו בסכת: למען ידעו דרתיכם כי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים": לתקן שרש מצוה זו במקום עליון. לעשות כונת יוצרנו שצונו לעשות מצוה זו. להשלים אילן העליון ולהקים סכת דוד להחזיר העטרה לישנה. ולהשלים שלמות תקון הנפשות והרוחות והנשמות שמכללות אצילות בריאה יצירה עשיה, ומכל פרטי אצילות בריאה יצירה עשיה. ויהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיהא עתה עת רצון להיות עולה מצוה זו לפניך:

ובכל לילה יאמר השורה השייכת לאותו הלילה כמסודר כאן:

בליל א' יאמר: ובכח מצוה זו ימשך החסד הפנימי העליון הנקרא יומם. יומא דכליל לכלהו יומי שהוא החסד שבחסד מאימא עלאה לרחל אמנו. ונם תקבל עוד רחל אמנו החסד העליון שבכל החסדים דאור מקיף מאימא עלאה קדישא שהוא החסד שבחסד שבה:

בליל ב' יאמר: בכח מצוה זו ימשך לרחל אמנו אור המקיף החסד שבגבורה מאימא עלאה קדישא:

בליל ג' יאמר: ובכח מצוה זו ימשך לרחל אמנו אור המקיף החסד שבתפארת מאמא עלאה קדישא:

בליל ד' יאמר: ובכח מצוה זו ימשך לרחל אמנו אור המקיף החסד שבנצח מאימא עלאה קדישא:

בליל ה' יאמר: ובכח מצוה זו ימשך לרחל אמנו אור המקיף החסד שבחוד מאימא עלאה קדישא:

בליל ו' יאמר: ובכח מצוה זו ימשך לרחל אמנו אור המקיף כללות החמשה חסדים שבסוד מאימא עלאה קדישא:

בליל ז' יאמר: ובכח מצוה זו ימשך לרחל אמנו אור המקיף כללות החמשה חסדים שבמלכות מאימא עלאה קדישא:

והוכן בחדסד כסא ויתמתקו הגבורות ויתבסמו. וכמו שנאמר (שיר השירים ב, ו): "וימינו תחבקני". והנה אנו בישראל בני מלכים בני המלכות רחל עקרת הבית. עשינו הסבה כמצוה יהוה אלהינו אשר היא כנגד ענני כבוד. כפתוב (במדבר י, לו): "ענן יהוה עליהם יומם". והם שבקעה עננים. וכנגדם הם שבעת ימי הסבה. והנה אנו יושבים בצל אור המקיף המתפשט עליה המקיף וסובב אותה. ובישיבתנו בה ימשך אלינו מן האור המקיף ההוא:

אבינו אב הרחמן, פרוש עלינו סכת שלומך. ותקנו בעצה טובה מלפניך. ובצל כנפך תסתירנו. ושמר צאתנו ובואנו לחיים טובים ולשלום. ויתקם בנו מקרא שכתוב על ידי דוד מלך ישראל (תהלים קא, ח): "יהוה שמרך, יהוה צלך על ידי מימך". "כי חית עזרתה לי, ובצל כנפך ארנן" (שם סו, ח): ויתקם בנו מקרא שכתוב על ידי חושע הנביא (יה, ח): "ושבו ישיבי בצלו יחיי דגן ויפרחו כנפן":

ויתקם בנו מקרא שכתוב על ידי ישעיה הנביא (נא, יט): "ואשם דברי בפיך ובצל ידי כסיתוך, לנטע שמים וליסד ארץ, ולאמר לציון עמי אתה: ויאמר הפסוקים שהם ראשי תיבות יהוה: יומם יצוה יהוה חסדו וכלילה שירה עמי. תפלה לאל חיי: הראנו יהוה חסדך. וישעך תתן לנו: חסד יהוה מעולם ועד עולם על יראיו. וצדקתו לבני נשים: הודו ליהוה כי טוב. כי לעולם חסדו: ויאמר הפסוקים שהם ראשי תיבות אהיה:

אהב צדקה ומשפט. חסד יהוה מלאה הארץ: הודו לאל השמים. כי לעולם חסדו: יהי חסדך יהוה עלינו. כאשר יחלנו לך: הנה עין יהוה אל יראיו. למיחלים לחסדו:

ויאמר הפסוקים שהם ראשי תיבות אדני:

אתה יהוה לא תכלא רחמך ממני. חסדך ואמתך תמיד יצרוני: דמינו אלהים חסדך. בקרב היכלך נחית בחסדך עם זו גאלת. נחלת בעדך אל גוה קדשך: יהוה יגמר בעדי. יהוה חסדך לעולם. מעשי ידך אל תרף:

אל מלא רחמים. פרוש עלינו סכת רחמים ושלום. כי אתה יהוה הפורש סכת שלום עלינו ועל כל ישראל ועל ירושלים עיר הקדש תבנה ותבונן במהרה בימינו אמן:

עולו אשפיון עליון קדישין. עולו אבון עליון קדישין לתבא בצלא דמהימנותא עלאה. בצלא דקודשא בריך הוא:

בליל א' יאמר: ליעול אברהם רחמיא אבא קדישא. וליעול עמיה: יצחק ויעקב, משה אהרן, יוסף ודוד:

בליל ב' יאמר: ליעול יצחק עקיבא אבא קדישא. וליעול עמיה: אברהם ויעקב, משה אהרן, יוסף ודוד:

בליל ג' יאמר: ליעול יעקב שלימא אבא קדישא. וליעול עמיה: אברהם ויעקב, משה אהרן, יוסף ודוד:

בליל ד' יאמר: ליעול משה רעיא מהימנא. וליעול עמיה: אברהם ויעקב ויעקב, משה, אהרן, יוסף ודוד:

בליל ה' יאמר: ליעול אהרן כהנא. וליעול עמיה: אברהם ויעקב ויעקב, משה, אהרן, יוסף ודוד:

בליל ו' יאמר: ליעול יוסף צדיקא. וליעול עמיה: אברהם ויעקב ויעקב, משה, אהרן, יוסף ודוד:

בליל ז' יאמר: ליעול דוד מלכא משיחא. וליעול עמיה: אברהם ויעקב ויעקב, משה אהרן ויוסף:

ואחר כך יאמר: "בסכת תשבו שבעת ימים". תיבו אשפיון עליון קדישין. תיבו אבון עליון קדישין לתבא בצלא דמהימנותא עלאה בצלא דקודשא בריך הוא. זכאה חולקנא וזכאה חולקתון דישוראל. דכתיב (דברים לב, ט): "כי חלק יהוה עמו, יעקב חבל נחלתו":

אחר כך ישב בסוכה ויאמר (מלשון חכמים" חלק ב):

בליל א': ואברהם זקן בא בימים, ויהוה בריך את אברהם בכל: (ו פעמים)

בליל ב': ויצרע יצחק בארץ החייה וימצא בשנה ההיא מאה שערין, ויברכוהו יהוה: (ו פעמים)

בליל ג': מה טוב אהליך יעקב, משכנתך ישראל: (ו פעמים)

בליל ד': תורה צוה לנו משה, מורשה קהלת יעקב: (ג פעמים) והאיש משה ענו מאד, מכל האדם אשר על פני האדמה: (ג פעמים) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, אשר ידעו יהוה פנים אל פנים: (ג פעמים)

בליל ה': וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל, אמור להם: יברכך יהוה וישמרך: יאר יהוה פניו אליך ויחנך: ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום: ושמך את שמי על בני ישראל, ואני אברכם: (ג פעמים)

בליל ו': ויצבר יוסף בר כחול חים הרבה מאד, עד כי חדל לספר כי אין מספר: (ג פעמים) בן פרת יוסף בן פרת עלי עין, כונת צעדה עלי שור: (ג פעמים) וליוסף אמר מברכת יהוה ארצו, ממגד שמים משל, ומתחום רבצת תחת: וממגד תבואת שמש, וממגד גרש ירחים: ומראש הררי קדם, וממגד גבעות עולם: וממגד ארץ ומלאה ורצון שכני סנה, תבואתה לראש יוסף ולקדך גזיר אחיו: (ג פעמים) בליל ז': ויהי דוד לכל דרכו משכיל, ויהוה עמו: (ג פעמים) מגדול ישועות מלכו, ועשה חסד לבמשיחו לדוד ולזרעו עד עולם: (ג פעמים) יש נותנים לומר פסוקים אלה בסוכה:

ביום א': שובה יהוה חלצה נפשי. הושיעני למען חסדך: יהי חסדך יהוה עלינו. כאשר יחלנו לך: קומה עזרתה לנו. ופרנו למען חסדך:

ביום ב': עזררה את גבירתך. ולכה לישעתה לנו: ונם עד וקנה ושיכה אלהים אל תעובני. עד אגיד ורועד לרור, לכל יבוא גבירתה. לך ורוע עם גביר"ה. תעו ידך תרום ימינך: עתה ידעתי כי הושיע יהוה משיחו, יענהו משמי קדשו. בגבורות ישע ימינו:

ביום ג': תתן לראשך לזיות חן. עטרת תפארת תמננך: כי תפארת עזמו אתה. וברצונך תרום קרננו: עורי עורי לבשי עוד ציון. לבשי בגדי תפארתך ירושלים עיר הקדש: ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת. ולהיתך עם קדש ליהוה אלהיך כאשר דבר:

ביום ד': יהוה אלהים צבאות השיבנו. האר פניך ונשעה: תודיענו ארח חיים. שבע שמחות את פניך. נעמות בימיך נצח:

ביום ה': יהוה ארזינו מה אדיר שמך בכל הארץ. אשר תנה הודך על השמים: גדול כבודו בישועתך. הוד ותרד תשנה עליו: והשמיע יהוה את הוד קולו. ונחת זרועו יראה:

ביום ו': נכספה וגם כלתה נפשי להצרות יהוה. לבי ובשרי ירגנו אל אל חי: יצאת לישע עמך. לישע את משיחך. מחצית ראש מבית רשע ערות יסוד עד צואר סלה:

ביום ז': כי אתה ארזי טוב וסלה. ורב חסד לכל קראך: מלכותך מלכות כל עלמים. וימשתלך בכל דור ודור: והיה יהוה למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד: לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההודי כי כל בשמים ובארץ. לך יהוה הממלכה והמתנשא לכל לראש:

